

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE
pentru completarea art.13 din Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Propunerea legislativă face parte dintr-un efort mai larg de recunoaștere a muncii independente și de clarificare a cadrului legal pentru aceasta, dat fiind și numărul ridicat de persoane care lucrează astăzi în acest fel cât și tendințele internaționale de viitor pentru piața forței de muncă.

Propunerea legislativă a fost inițiată în urma unei audiențe online, doamna Teodora Tudor semnalând faptul că a fi binevenită o inițiativă pentru psihologii cu drept de liberă practică, similară celei privind vechimea în muncă pentru medicii de familie și medicii stomatologi (*PL-x nr.362/2022 - Proiectul de Lege pentru completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*).

2.2. Descrierea situației actuale

1. Vechimea în muncă prezintă relevanță pentru ocuparea unei funcții publice precum și a unui post corespunzător unei funcții contractuale în sistemul public. Fără a avea recunoașterea că activitatea desfășurată într-un domeniu de activitate este asimilată vechimii în muncă, respectivele persoane nu pot participa la concursurile de angajare în sistemul public, iar interesul statului este să faciliteze accesul experților din mediul privat în sectorul public, pentru a aduce competențe și expertiză acolo unde are nevoie.

Accepțiunea noțiunii de „vechime în muncă” este stabilită în Codul muncii și în Codul administrativ, fiind legată de încheierea și/sau executarea unui contract de muncă/raport de serviciu. Astfel, **în cazul personalului contractual**, munca prestată în temeiul unui contract individual de muncă constituie vechime în muncă [art.16 alin.(5) din Codul muncii], iar **în cazul funcționarilor publici**, vechimea în muncă este vechimea dobândită în condițiile reglementate de legislația muncii, precum și vechimea dobândită în exercitarea unui raport de serviciu [art.424 alin.(2) din Codul administrativ].

În ceea ce privește *vechimea în specialitate* aceasta este recunoscută în sfera profesiilor liberele [art.424 alin.(3) din Codul administrativ].

2. Totodată, există profesii liberele pentru care dispozițiile legale care le reglementează statutul prevăd în mod expres faptul ca activitatea desfășurată în respectiva profesie liberală este considerată vechime în muncă (ex.: **avocații care își pot desfășura activitatea în cadrul cabinetului individual de avocat care nu presupune încheierea unui contract individual de muncă**)¹.

3. În cazul psihologilor cu drept de liberă practică, conform art.13 alin.(1) din *Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările și completările ulterioare*, pentru exercitarea profesiei aceștia pot înființa, la alegere, potrivit legii, cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau își pot desfășura activitatea în temeiul unor contracte de muncă, potrivit legii.

Formele și modalitățile de exercitare a profesiei se declară la Colegiul Psihologilor din România și sunt înregistrate în mod obligatoriu în **Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România**, iar raporturile contractuale se stabilesc între psihologul cu drept de liberă practică și beneficiarul serviciilor oferite de acesta. Reglementarea nu specifică însă că activitatea desfășurată de psihologul titular este asimilată vechimii în muncă.

Statistici:

Conform datelor din Registrul Unic al Psihologilor², la data de 20.07.2022, funcționau:

- 19.876 cabinete individuale de psihologie
- 13 cabinete asociate de psihologie
- 1.465 societăți civile profesionale de psihologie.

Total: 21.354

2.3. Schimbări preconizate

Luând în considerare aspectele menționate anterior, prin prezenta propunere se are în vedere ca perioada în care psihologul cu drept de liberă practică care își exercită profesia într-una din formele de organizare prevăzute la art.13 alin.(1) a furnizat servicii

¹ Art.32 alin.(3) din Legea nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

“(3) Timpul servit în avocatură este considerat vechime în muncă.”

² Registrul Unic al Psihologilor (R.U.P.) - Partea II - Forme de exercitare - 20.07.2022
<https://alegericpr.ro/index.php/registre>

psihologice prin desfășurarea activităților prevăzute la art.5 este asimilată vechimii în muncă, fără a fi luată în considerare perioada în care în care acesta a avut suspendată calitatea de membru al Colegiului Psihologilor din România, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) serviciile psihologice furnizate au produs venituri nete în anul de referință a căror valoare este cel puțin egală cu nivelul a de 12 ori salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii în anul respectiv;

b) a achitat contribuțiile datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, aferente perioadei prevăzute la lit.a).

În acest sens, se prevede completarea art.13 din Legea nr.213/2004 astfel:

Legea nr.213/2004:	Completările propuse
Art.13. (1) Pentru exercitarea profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot înființa, la alegere, potrivit legii, cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau își pot desfășura activitatea în temeiul unor contracte de muncă, potrivit legii. (2) Indiferent de forma de exercitare a profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot angaja salariați, în condițiile legii.	“(3) Perioada în care psihologul cu drept de liberă practică care își exercită profesia într-una din formele de organizare prevăzute la art.13 alin.(1) a furnizat servicii psihologice prin desfășurarea activităților prevăzute la art.5 este asimilată vechimii în muncă, fără a fi luată în considerare perioada în care în care acesta a avut suspendată calitatea de membru al Colegiului Psihologilor din România, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: a) serviciile psihologice furnizate au produs venituri nete în anul de referință a căror valoare este cel puțin egală cu nivelul a de 12 ori salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii în anul respectiv; b) a achitat contribuțiile datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, aferente perioadei prevăzute la lit.a).”

Astfel, prin măsura propusă se va permite și psihologilor care lucrează în sectorul privat să participe la concursurile organizate de instituțiile din sistemul public (prin asimilarea ca vechime în muncă a activității desfășurate), fiind un pas înainte spre asigurarea accesului la locuri de muncă în instituții publice pe bază de competiție publică.

2.4. Alte informații

Inițiativa legislativă repară o nedreptate făcută zecilor de mii de psihologi care lucrează în cadrul propriilor lor cabinete medicale. Potrivit legislației actuale, lor nu le este recunoscută vechimea în muncă în cazul unor concursuri de angajare sau a încadrării pe grila de salarizare în unitățile publice.

Proiecte similare

a) Cea mai apropiată formă juridică de organizare a activității unui cabinet individual de psihologie este aceea a unei PFA (persoană fizică autorizată), iar o reglementare similară (Legea nr.125/2022) a vizat recunoașterea vechimii în muncă pentru PFA.

b) În ceea ce privește cabinetele medicale individuale, prin *Proiectul de Lege pentru completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (PL-x nr.362/2022)* se prevede că perioada în care titularul cabinetului individual a furnizat servicii medicale și conexe actului medical (în cazul medicilor de familie sau de specialitate) ori servicii medico-dentare (în cazul medicilor stomatologi) este asimilată vechimii în muncă, cu îndeplinirea unor condiții similare celor din prezenta propunere legislativă. PL-x nr.362/2022 a fost adoptat de Senat în unanimitate și se află în dezbateri la Camera Deputaților, for decizional.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9. Alte informații**Secțiunea a 4-a**

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						

b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. <i>În conformitate cu prevederile art.92 alin.(6) din Regulamentul Senatului, urmează să fie solicitată Guvernului elaborarea fișei financiare prevăzute art.15 alin.(2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare³.</i>						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)						
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE						
5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE						
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						

³ Art.92 alin.(6) din Regulamentul Senatului:

"(6) Propunerile legislative formulate de senatori și deputați, care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, trebuie să fie însoțite de dovada solicitării informării Guvernului, înaintată prin președintele Senatului, în conformitate cu dispozițiile art.111 din Constituția României, republicată."

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate În data de 5 octombrie 2022 a fost organizată o dezbatere online cu reprezentanți ai Colegiului Psihologilor din România, la care au participat: domnul Cristian Bălan - membru al Comisiei de psihologie pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, domnul Marius Milcu - membru al Comisiei metodologice, doamna Roxana Toma - membru al Comisiei de psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională, doamna Angelica Hălmăjan - vicepreședinte al Comisiei de psihologia muncii, transporturilor și serviciilor, domnul Florin Alin Sava - președinte al Comisiei de deontologie și disciplină, doamna Claudia Tănase Popescu și doamna Anca Dobrean - membri ai Comisiei de psihologie clinică și psihoterapie. În cadrul dezbaterii a fost apreciată necesitatea menționării exprese în legea privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică a faptului că psihologul cu drept de liberă practică care își exercită profesia într-una din formele de organizare prevăzute de lege este asimilată vechimii în muncă. Invitația pentru participarea la dezbaterile online din data de 5 octombrie 2022 a fost adresată Colegiului Psihologilor din România care funcționează ca organizație profesională, cu personalitate juridică, de drept privat, apolitică, autonomă și independentă, de interes public, având rolul de a reprezenta și de a ocroti la nivel național și internațional interesele profesiei de psiholog cu drept de liberă practică.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Propunerea legislativă urmează să fie avizată de către Consiliul Economic și Social și de Consiliul Legislativ.
6.6. Alte informații
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, propunem spre dezbateri și adoptare prezenta *propunere legislativă pentru completarea art.13 din Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România.*

Inițiatori:

Oana-Silvia ȚOIU - Deputat USR ✓

Adrian WIENER - Deputat USR |

Beniamin TODOSIU – Deputat USR

Ștefan POP - Deputat USR
BERESCU MONICA - Deputat USR

PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru completarea art.14 din Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	SEIBLER CRISTIAN	USR	
2.	Todoran Beniamin	USR	
3.	Lazar En Marian	USR	
4.	DIOSDOL ALIU	USR	
5.	Gheba Daniel Sorin	USR	
6.	LAZAR TEODOR	USR	
7.	CRISTIAN TRIAX	USR	
8.	BERESW MONICA	USR	
9.	BLAGA DANIEL	USR	
10.	DANAIT IADU	USR	
11.	CIORNEI RABU	USR	
12.	Rodolamus Bogdan	USR	
13.	HANGAN POLYANNA	USR	
14.	STEFAN IULIAN LOPANET	USR	
15.	DIANA BUCOLANU	USR	

PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru completarea art.14 din Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	IMBROBIE-IRINEU	USR PLUS	
2.	RADU TRIFAN	USR	
3.	PAVLE JULEA	USR	
4.	DRAGU ANCA	USR	
5.	CRISTI BEREA	USR	
6.	CRISTIAN SHICA	USR	
7.	VIOREL COSTEL	USR	
8.	IOB ALEXANDRU ROBERT	USR	
9.	BERASTIAN CERNIC	USR	
10.	BOB VIRGIL/MARIUS	USR	
11.	MURESANI CLAUDIA	USR	
12.	BODOLARIUS	USR	
13.	RADU MIHAIL	USR	
14.	CRISTIAN BRIAN	USR	
15.	GIURGIU ADRIAN	USR	

PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru completarea art.14 din Legea nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	MOLNAR RADU-IULIAN	USR	
2.	Fătuș, Nicu	USR	
3.	Gheorghe Ungureanu	USR	
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			